

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК НЕОБХІДНИЙ НАВИК МАЙБУТНОГО ЮРИСТА

Критичне мислення — це наукове мислення, суть якого полягає в ухваленні ретельно обміркованих та незалежних рішень. Головним чином йому притаманні такі властивості, як усвідомленість та самовдосконалення.

З прагматичної точки зору критичне мислення розглядається як науковий підхід до розв'язування широкого кола проблем — від буденних до професійних.

Властивості критичного мислення:

- усвідомленість
- самостійність
- рефлексивність (самоаналіз)
- цілеспрямованість
- обґрунтованість
- контрольованість
- самоорганізованість

Вміння критично мислити – це навичка з великою практичною цінністю для юриста. Критичне мислення робить юриста інтелектуально незалежним, дає інструменти правильно вести спір та досягати необхідного результату.

Особа, яка здатна мислити критично, має такі можливості:

- легко знаходити потрібну й важливу інформацію, може її перевірити;
- розуміння логічних зв'язків між ідеями опонента;
- визначення, побудова та оцінка аргументів;
- виявлення невідповідності й помилки у своєму міркуванні та в думках опонента;
- визначення актуальності та важливості теми спору, ідей;
- правильна реакція на контраргументи опонента, вміння прислуховуватися до його власних переконань та цінностей.

Чому критичне мислення є таким важливим для юриста?

Юрист, який може мислити критично, вміє ставити правильні запитання, шукає і бачить зв'язок між явищами і вчинками людей, вибудовує судження на доказах, здатний до аналізу інформації, якою він володіє, Він чітко розуміє, як її використати для вирішення проблем, а також вміє вдало шукати відповідні та необхідні джерела інформації для збільшення обсягу своїх знань, перемагати сумніви.

Скажімо, після того як юрист-консультант вислуховує клієнта він, перш ніж дати початкову відповідь, аналізує почуту інформацію на предмет наявності в ній юридичних аспектів, які, в свою чергу, визначаються закріпленням певних норм у відповідних НПА. Встановивши такий зв'язок юрист може, наприклад, запропонувати клієнтові допомогу у складанні процесуального документу. При його складанні, юрист керуватиметься як загальними вимогами до написання такого документу, так і певним досвідом здобутим раніше з практики (точні

реквізити адресата, стиль викладу, порядок оформлення вимог, належність додатків тощо). Крім того, дія критичного мислення може проявлятися і в тому, який стиль юрист обере для співпраці з клієнтом, який метод розв'язання правової ситуації запропонує. Адже з теорії кожному юристові відомо як про судовий порядок розгляду справ так і про альтернативні способи вирішення спорів. І лише з тривалою практикою набувається вміння адекватно та професійно реагувати в кожній індивідуальній справі.

Застосовуючи критичне мислення, юрист має змогу відносно об'єктивно оцінити власні та сторонні думки, визначити слабкі та сильні сторони ситуації, зважити власні сили та перспективи опонента. Зрештою, гнучкість та швидкість мислення є запорукою ефективного реагування в ситуації, що склалась. Якщо людина виявляє здатність фільтрувати інформацію та ідеї і, відповідно до нових висновків приймати нові, самостійні рішення, вона здатна сформулювати власний професійний стиль, модель практичної поведінки. В свою чергу, це забезпечує високу конкурентоспроможність такого професіонала на ринку послуг, в тому числі і юридичних.

Науковий керівник
проф. Фірсова Л.В.

Климовська А.Г.

Національний університет «Чернігівська політехніка»

КОМУНІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ПОРОЗУМІННЯ В ЦИФРОВУ ДОБУ

Актуальність теми дослідження не викликає сумніву, оскільки соціальна реальність цифрової доби є складною та неоднозначною: з одного боку створює безліч нових можливостей для самореалізації особистості та суспільного поступу, а з іншого – загострює суспільні ризики та конфлікти.

Стан дослідження теми. Різні аспекти теми соціальної ролі комунікації досліджували філософи, психологи, соціологи, лінгвісти. Серед них – Дж. Утсон, Л. Виготський, Ч. Кулі, М. Каган, В. Курбатов, О. Леонтьєв. Дж. Мід. Методологічний інструментарій дослідження соціального порозуміння та соціальної взаємодії містять роботи О.Найдьонова, С. Сахно, А. Фурмана. Питання нової – цифрової – соціальної реальності розробляли З.Бауман, У.Бек, С.Гантінгтон, Е.Тофлер та ін.

Попри зацікавленість якоюсь окремою стороною людської комунікації, вчені були одностайними у висновках про суспільну значущість комунікації як механізму підтримки взаємовідносин людей. Разом з тим, осмислення її як інструменту соціального діалогу в цифровий час в наукових працях висвітлене недостатньо.

Мета нашої розвідки – окреслити роль комунікації як засобу соціального порозуміння в цифрову добу.

Основний виклад матеріалу. Комунікація – це процес обміну інформацією між двома або більше особами, який відбувається за допомогою вербальних або